

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:

Ons kenmerk: 1294010

Uw kenmerk:

Contact: Robert Ditvoorst

Bijlage(n):

Doorkiesnummer: 0140180

E-mailadres: r.ditvoorst@bar-organisatie.nl

Datum: 12 december 2017

Betreft: Participatiewet / Wet Buig

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Met deze brief informeren wij u over de actuele situatie ten aanzien van de Rijksbijdragen die de gemeente krijgt voor de betaling van bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Deze volgen uit de Wet Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (Wet Buig).

Ook zullen we ingaan op maatregelen die de afgelopen tijd zijn genomen en nog ontwikkeld worden, om de stijging van de uitkeringsuitgaven tegen te gaan.

KERNBOODSCHAP

In 2016 en waarschijnlijk ook in 2017 zijn de Rijksbijdragen die we ontvangen lager dan de uitgaven. Dit komt door wijzigingen in de verdeelsystematiek en door de toegenomen uitgaven als gevolg van een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden. Het ministerie heeft hiervoor een vangnetregeling. Albrandswaard voldoet aan de voorwaarden van deze regeling en zal daar een beroep op doen.

TOELICHTING

Nieuwe verdeelsystematiek

Volgens de nieuwe verdeelsystematiek wordt jaarlijks in oktober van het lopende jaar het landelijke beschikbare BUIG-budget, het macrobudget, definitief vastgesteld. Het macrobudget wordt onder de gemeenten verdeeld op basis van een nieuw verdeelmodel. In 2015 is gestart met een stapsgewijze invoering van deze nieuwe verdeelsystematiek, en afbouw van de oude verdeelsystematiek (t-2). In verband met de grootte van gemeente geldt voor ons een gemengd verdeelmodel. Deels wordt de hoogte van de Rijksbijdrage vastgesteld op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden van twee jaar terug. Daarnaast wordt het nieuwe objectieve verdeelmodel gehanteerd, dat geen rekening meer houdt met het reële aantal uitkeringsgerechtigden in Albrandswaard, maar met het landelijke aantal uitkeringsgerechtigden. Dat objectieve verdeelmodel berekent de Rijksbijdrage op basis van niet-beïnvloedbare kenmerken: de kenmerken van inwoners en de kenmerken van de regio.

In verband hiermee is in 2016 de Rijksbijdrage gedaald ten opzichte van 2015. In 2017 is de Rijksbijdrage weer toegenomen.

	2015 (definitief)	2016 (definitief)	2017 (definitief)
BUIG-budget	4.025.292	3.927.234	4.301.250

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering: overschotten mogen vrij besteed worden en tekorten moeten zelf bijgelegd worden. Daar waar de tekorten meer dan een bepaald percentage bedragen, en aan overige voorwaarden wordt voldaan, is het mogelijk om beroep te doen op een Vangnetregeling.

Toegenomen uitgaven

De uitgaven voor uitkeringen in het kader van de Participatiewet zijn de afgelopen jaren gestegen. De verwachte uitgaven zijn ongeveer € 4.670.000 (dat is een tekort van ongeveer € 370.000). Hoewel de economie al een tijdje herstelt, is lokaal, net zoals landelijk het geval is, het aantal uitkeringsgerechtigden toegenomen. De bemiddelbaarheid van de doelgroep van de Participatiewet ten opzichte van andere werkzoekenden (zoals WW-gerechtigden), is zodanig beperkt, dat zij pas de laatste maanden voordeel heeft bij het aantrekken van de arbeidsmarkt. De huidige uitkeringsgerechtigden hebben door diverse oorzaken een grote afstand tot de arbeidsmarkt (psychische belemmeringen, taalniveau, multiproblematiek, etc.). Bovendien is met de invoering van de Participatiewet, de doelgroep van de gemeente een stuk groter geworden. De voormalig Wajongers (speciaal en praktijkonderwijs) en voormalig WSW-ers melden zich nu bij de gemeente. Daarnaast kennen alle gemeenten een taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders en zien we een toename van het aantal oudere werklozen (al dan niet met een arbeidsbeperking). Daarnaast bestaat een substantieel deel van het aantal uitkeringsgerechtigden uit mensen die in een psychiatrische instelling verblijven die in deze gemeente is gevestigd. Op de in- en uitstroom van deze mensen kunnen wij geen invloed uitoefenen.

Vangnetregeling

Op grond van bovengenoemde ontwikkelingen verwachten we over het jaar 2017 een tekort te krijgen op de Rijksmiddelen BUIG. Voor een deel van dit tekort zal een beroep gedaan kunnen worden op de vangnetregeling van het ministerie.

Een eventuele uitkering uit de vangnetregeling is als volgt opgebouwd:

- De eerste overschrijding van 5% ten opzichte van het BUIG-budget is het eigen risico voor de gemeente. Dat is voor onze gemeente € 215.062
- Voor de overschrijding van 5% -12,5% kan 50% van het tekort toegekend worden. Voor onze gemeente is dat ongeveer 50% van € 150.000, dus € 75.000.
- Voor het deel van de overschrijding hoger dan 12,5% kan 100% worden toegekend. Dit is voor onze gemeente niet van toepassing.

De voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen zijn onder andere:

- Dat in 2017 een tekort groter dan 5% moet zijn ontstaan.
- Dat gedurende het jaar waarin het tekort is ontstaan, maatregelen zijn getroffen om het tekort te beperken.
- Dat de raad, bij de aanvraag voor een vangnetuitkering vóór 1 augustus 2018, aangeeft dat het college in het jaar, waarin het tekort is opgetreden, maatregelen heeft getroffen om het tekort te beperken.

Inmiddels genomen maatregelen

Om de uitkeringsuitgaven te beperken zijn diverse maatregelen getroffen:

- Een doelmatig poortproces,
Door maatwerk aan de poort, beperken we de instroom. Zo zetten we voorliggende voorzieningen optimaal in. Bovendien maken we sinds eind 2015 gebruik van de re-integratie praktijk overeenkomst (RPO), dat succesvol is in preventie van uitkeringsafhankelijkheid.
- een goede borging van de rechtmatigheid
In april 2017 is gestart met het testen van een innovatieve, informatie gestuurde handhavingsmethode, waardoor de rechtmatigheid efficiënter kan worden geborgd.
- een effectieve toeleiding naar de arbeidsmarkt.
Inzet van klantmanagers werk, het werkgeversservicepunt en re-integratie-instrumenten, zoals training, scholing, werkervaringsplaatsen etc. dragen hier aan bij. Ook worden sinds vorig jaar, met succes, trajectbegeleiders ingezet bij de werkervaringsplaatsen om de door- en uitstroom te vergroten.
Sinds kort zetten we klantmanagers werk specifiek voor nieuwe vergunninghouders in. Door meer begeleiding te geven met betrekking tot taal- en cultuuraspecten verwachten we dat zij uiteindelijk sneller én meer duurzaam zullen uitstromen.
Ook is de regionale samenwerking geïntensiveerd: We verwachten hierdoor meer vacatures in de arbeidsmarktregio te kunnen matchen met onze kandidaten

Betreft: participatiewet / wet Buig

Datum 19 november 2013
Pagina 3 van 3

Toekomstige maatregelen

De afgelopen periode zijn maatregelen ontwikkeld om efficiënter participatie naar vermogen te realiseren en zo de stijging van het klantenbestand en de daarmee gepaarde uitgaven zoveel als mogelijk te beïnvloeden. De volgende maatregelen worden de komende periode uitgevoerd:

- Extra aandacht SROI. Afgelopen jaar is er concern breed geïnvesteerd in SROI en dan met name in het opnemen van een SROI-verplichting bij aanbestedingen en andere inkoopcontracten. De volgende stap is de monitoring van SROI, zodat bedrijven worden gehouden aan deze verplichting, hetgeen naar verwachting zal leiden tot een hogere uitstroom.
- Meer inzet op intensivering van aandacht voor de klant. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat dit leidt tot een significant hogere werkhervattingskans.
- Extra mogelijkheden voor werkgevers om kandidaten voor de banenafpraak (mensen die in het doelgroepenregister zijn opgenomen) te vinden. Het profiel van deze kandidaten zal geanonimiseerd opgenomen worden in een regionaal systeem, waar werkgevers zelf in kunnen zoeken.
- Regionaal aansluiten bij projecten die in andere gemeenten draaien. Vooral de toegang tot aanbodversterkende instrumenten biedt kansen op uitstroom.
- Aandacht naar de verdere professionalisering van onze dienstverlening. Methodieken consequenter doorvoeren, - nog meer resultaatgericht te werk gaan – de interne organisatie te stimuleren om verbetermogelijkheden te benutten.

Deze maatregelen zijn ondersteund door beleidswijzigingen naar aanleiding van een evaluatie van de Participatiewet, en samenwerking met nieuwe partners.

CONSEQUENTIES

Met alle maatregelen is de verwachting dat de uitgaven weer lager zullen worden dan de inkomsten.

VERVOLG

Uw gemeenteraad zal met de tussenrapportages op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, en zullen u zodra er meer informatie is weer informeren over het vervolg.

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Hans-Christoph Wagner